

บทคัดย่อ

รายงานการวิจัย : โครงการติดตามสภาวะการณ่เด็กและเยาวชนราย
จังหวัด (Child Watch) ภาคตะวันออก
ผู้วิจัย : ทีมงานวิจัยภาคตะวันออก
ผู้สนับสนุน : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)
ผู้ประสานงาน : สถาบันรามจิตติ
ปี พ.ศ. : พุทธศักราช 2550

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ สํารวจสภาวะการณ่เด็กและ
เยาวชนในระดับจังหวัดโดยอาศัยตัวบ่งชี้คัดสรร การสํารวจ
พฤติกรรมเด็ก ตลอดจนกรณีศึกษาปัญหาเด็กและเยาวชน ใน
พื้นที่ภาคตะวันออก วิเคราะห์รูปแบบของปัญหาและปัจจัยเสี่ยง
รวมถึงการคํานหาแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมและรูปแบบการ
ทำงานร่วมกันที่ยั่งยืนระหว่างองค์กร หน่วยงานและบุคคลในพื้นที่
ในการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีประสิทธิภาพ และนำผลจากการ
วิจัยไปผลักดันให้เกิดการเคลื่อนไหวในระดับจังหวัด ตลอดจนให้
ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายอันจะนำไปสู่การดำเนินยุทธศาสตร์ด้าน
เด็กและเยาวชนในระดับพื้นที่ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป การ
วิจัยครั้งนี้ใช้แบบบันทึกข้อมูลพฤติกรรมตามกรอบตัวบ่งชี้ 3 ด้าน
ได้แก่ ด้านสุขภาพอนามัย ด้านการศึกษา และด้านปัญหาเด็ก
และเยาวชน จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และแบบสํารวจพฤติกรรม
เด็กและเยาวชนระดับประถมศึกษา-อุดมศึกษา จำนวน 15,270
คน และทำกรณีศึกษาเพื่อศึกษาปัญหาเชิงลึกรายกรณี

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาวะการณ่เด็กและเยาวชน ด้านสุขภาพเด็กระดับ
ประถมศึกษามีความเครียดจนนอนไม่หลับร้อยละ 26.6 และ
เพิ่มขึ้นตามระดับจนถึงร้อยละ 43.3 ในระดับอุดมศึกษา และมี
ภาวะความเสี่ยงด้านการบริโภคอาหารที่ไม่มีประโยชน์ เช่น ขนม
กรุบกรอบ น้ำอัดลมและอาหาร fast food ใช้เวลาดูทีวีมากกว่า
ออกกำลังกาย เด็กระดับอุดมศึกษาดื่มเหล้าเบียร์ ร้อยละ 47.17
สูบบุหรี่ ร้อยละ 20.42 และคิดทำคําสลยกรรม ร้อยละ 22.78
นอกจากนี้ยังพบว่าเด็กได้รับบาดเจ็บจากประสบอุบัติเหตุจาก
รถจักรยานยนต์ 25,311 คน ด้านการศึกษา พบว่า เด็กมีโอกาส

เรียนต่อระดับ ม. 4 ร้อยละ 88.68 และ เรียนต่อระดับอุดมศึกษา ร้อยละ 72.33 องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นสนับสนุนงบประมาณทางการศึกษาเพื่อพัฒนาเยาวชน ร้อยละ 5.17-10.13 ของงบประมาณของหน่วยงาน พบภาวะการขาดแคลนครูในระดับประถมศึกษา ร้อยละ 16.32 ระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 22.72 เด็กประถมศึกษาส่วนใหญ่ทำการบ้าน อ่านหนังสือ และเรียนพิเศษ โดยใช้เวลาเรียนพิเศษมากที่สุด ส่วนเด็กระดับมัธยมศึกษา ทำกิจกรรมการเรียนรู้น้อยกว่าเด็กประถมศึกษา นอกจากนี้ยังมีพฤติกรรมขาดเรียน และการล่อการบ้านหรือลอกข้อสอบเพื่อน ด้านสังคม เด็กมีความสัมพันธ์กับครอบครัวและศาสนามลดลงตามระดับชั้น มีความสัมพันธ์กับสื่อและเทคโนโลยีและมีพฤติกรรมดูสื่อโป๊ เล่นการพนัน เพิ่มขึ้นตามระดับชั้น เด็กอาชีวศึกษา-อุดมศึกษามีเพศสัมพันธ์แล้วร้อยละ 33.42-39.73 ยอมรับการอยู่ก่อนแต่งร้อยละ 53.37-60.76 เด็กอายุต่ำกว่า 19 ปี มาทำคลอดที่โรงพยาบาล 6,231 คนตลอดปี และเด็กกระทำผิดถูกส่งเข้าสถานพินิจ จำนวน 3,484 คน

2. รูปแบบของปัญหาที่เป็นปัจจัยเสี่ยงที่เป็นต้นเหตุของปัญหา ได้แก่ ห้างพ่อแม่ ใกล้เพื่อน ดื่มเหล้า สูบบุหรี่ เล่นพนัน และสื่อโป๊ เป็นสาเหตุของการมีเพศสัมพันธ์ และพบรูปแบบของปัญหาเด็กและเยาวชน มีลักษณะเป็นสายพานลำเลียงความเจ็บป่วยทางสังคม

3. ปัจจัยการเสริมสร้างและพัฒนาเด็กและเยาวชน ได้แก่ ครอบครัวและเพื่อน การศึกษา ศาสนา การจัดระเบียบพื้นที่และการควบคุมตามกฎหมาย การใช้สื่อและเทคโนโลยีอย่างเท่าทัน

4. รูปแบบการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ต้องมีการกำหนดนโยบายให้ชัดเจน และทำงานแบบบูรณาการ

5. การขับเคลื่อนในระดับภาคและจังหวัด นำผลการวิจัยเป็นข้อมูลพื้นฐานการจัดทำยุทธศาสตร์เมืองน่าอยู่ของจังหวัด

6. ยุทธศาสตร์การพัฒนาเด็กและเยาวชน คือ "การจัดรายขยายดี มีภูมิคุ้มกัน" ใน 4 คุณภาพสำหรับเด็ก (4 Q for kid) ครอบครัวคุณภาพ การศึกษาคุณภาพ สื่อคุณภาพ และ พื้นที่คุณภาพ

ABSTRACT

Title : Child Watch in the Eastern Region
Researcher : Eastern Region Team
Sponsor : The Thailand Research Fund
Coordinator : Ramajitti Institute
Year : 2007

The purpose of this research was to investigate the provincial leveled child watch using: (1) selected indicators; (2) a survey of child behaviors; and (3) case studies of child and juvenile problems in the eastern region. The problems and risk factors were analyzed; the guidelines on promoting participation and a model of sustainable cooperation among organizations, offices and personnel in the area were constructed. Secondary data on child health, education, and problems were obtained from relevant organizations. A survey of child and juvenile behavior of 15,270 students from primary to tertiary education levels was carried out. Moreover, in-depth case studies were conducted.

The results showed that 26.6 % of primary school students were under stress and the percentage gradually increased to 43.3% at tertiary education level. Children had more risks in consuming junk food; spent more time watching TV than doing exercise. Tertiary students at 47.17% consumed alcoholic drinks, 20.42% smoked, 22.7% underwent plastic surgery. From the secondary data, it was found that 25,311 children had motorbike accidents, 88.68% continued studying high schools whereas 72.33% continued tertiary education. Local administration organizations spent about 5-10% of their budget in education. There were teacher shortages of 16.32% at primary education level and of 22.72% at tertiary education level.

In terms of the relationships with family and religion, they decreased according to educational levels. Nevertheless, the number of children watching sexually explicit material and gambling increased according to the educational levels. For vocational and university levels, 34-40% of them had sexual relationships whereas about 53-60% of them accepted premarital relationship. A total number of 3,484 children were sent to juvenile observation and protection centers. The risk factors were being away from family, depending on friends, consuming alcoholic drinks and tobacco, gambling and exposing to sexually explicit material and these factors led to premarital affairs.

The main factors for promoting and developing children were family, friend, religion, zoning, and legal control of media and technology. The cooperation of organizations must be determined clearly. The results of this research study were taken into consideration in developing provincial strategies, “*Muang Na Yod*” or “Good Living City”. Finally, the strategies in developing child and juvenile were, “Remove the evil, Expand the good, and create the immunity” in the 4 Q’s which were family quality, education quality, media quality, and area quality.